

Mål C-480/21

Begäran om förhandsavgörande

Datum för ingivande:

3 augusti 2021

Domstol som begär förhandsavgörande:

Supreme Court (Irland)

Datum för beslutet att begära förhandsavgörande:

30 juli 2021

Klagande:

WO

JL

Motpart:

Minister for Justice and Equality

C-480/21 – 1

SUPREME COURT

[utelämnas]

**AVSEENDE ARTIKEL 267 I FÖRDRAGET OM EUROPEISKA
UNIONENS FUNKTIONSSÄTT OCH AVSEENDE EN BEGÄRAN OM
FÖRHANDSAVGÖRANDE**

TILL EUROPEISKA UNIONENS DOMSTOL

[utelämnas] [Sammansättningen vid Supreme Court]

[utelämnas]

**AVSEENDE 2003 ÅRS LAG OM EN EUROPEISK
ARRESTERINGSORDER (I DESS ÄNDRADE LYDELSE)**

OCH AVSEENDE WO [utelämnas]

MELLAN

MINISTER FOR JUSTICE AND EQUALITY

KLAGANDE

OCH

WO

MOTPART

OCH

[utelämnas]

**AVSEENDE 2003 ÅRS LAG OM EN EUROPEISK
ARRESTERINGSORDER**

(I DESS ÄNDRADE LYDELSE)

OCH AVSEENDE JL [utelämnas]

MELLAN

MINISTER FOR JUSTICE AND EQUALITY

KLAGANDE

OCH

JL

MOTPART

**BESLUT AV DEN 30 JULI 2021 OM HÄNSKJUTANDE TILL
EUROPEISKA UNIONENS DOMSTOL ENLIGT ARTIKEL 267 I
FÖRDRAGET**

[utelämnas] [upplysningar om det nationella förfarandet]

Målet registrerades vid Supreme Court den 23 juli 2021 och domen meddelades samma dag i närvaro av respektive parter advokat. Parterna fick möjlighet att yttra sig över ett utkast till beslut om hänskjutande.

De faktiska omständigheterna och förfarandet är de som anges i det bifogade beslutet om hänskjutande.

Supreme Court anser att avgörandet av tvisten mellan parterna i förevarande mål ger upphov till frågor om hur vissa unionsrättsliga bestämmelser ska tolkas, nämligen frågor rörande rådets rambeslut 2002/584/RIF, ändrat genom rådets rambeslut 2009/299/RIF, och om vilket kriterium som ska tillämpas när en invändning görs i enlighet med avsnitt 37 i 2003 års lag om en europeisk arresteringsorder om att ett beslut om överlämnande av en tilltalad som är föremål för en europeisk arresteringsorder eventuellt skulle medföra ett åsidosättande av personens rättigheter enligt den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna eller Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna.

SUPREME COURT HAR BESLUTAT ATT HÄNSKJUTA följande frågor till Europeiska unionens domstol i enlighet med artikel 267 i fördraget om Europeiska unionens funktionsätt, såsom framgår av nämnda beslut om hänskjutande:

- 1) Ska det kriterium som slås fast i domen LM och som bekräftas i domen i målet L och P tillämpas i fall där det finns en verklig risk för att klagandena kommer att ställas inför rätta vid domstolar som inte har inrättats enligt lag?
- 2) Ska det kriterium som slås fast i domen LM och som bekräftas i domen L och P tillämpas i fall där en person som avser att bestrida en begäran inom ramen för en europeisk arresteringsorder inte kan uppfylla kriteriet, eftersom det vid den tidpunkten inte går att fastställa sammansättningen av de domstolar som personen kommer att ställas inför på grund av den slumpmässiga fördelningen av målen?
- 3) Utgör avsaknaden av ett effektivt rättsmedel för att ifrågasätta giltigheten av utnämningen av domare i Polen, i situationer där det är uppenbart att klagandena vid den aktuella tidpunkten inte kan påvisa att de domstolar som de kommer att ställas inför kommer att bestå av domare som inte har utsetts på giltigt sätt, ett åsidosättande av rätten till en rättvis rättegång med avseende på dess kärninnehåll, vilket innebär att den verkställande staten måste vägra att överlämna klagandena?

SUPREME COURT HAR ÄVEN BESLUTAT att borgen ska fortsätta att gälla med avseende på de tilltalade [utelämnas] och att den vidare handläggningen av dessa mål om överklagande ska vilandeförklaras till dess att EU-domstolen har avgett ett förhandsavgörande avseende nämnda frågor eller till dess annat beslutas.

[utelämnas] [Betalning av rättegångskostnader inom ramen för det nationella förfarandet]

[utelämnas]

Utfärdat den 30 juli 2021

AN CHÚIRT UACHTARACH

SUPREME COURT

[utelämnas] [Sammansättningen vid Supreme Court]

mellan

WO

Klagande

OCH

MINISTER FOR JUSTICE AND EQUALITY

Motpart

[utelämnas]

mellan

JL

Klagande

OCH

MINISTER FOR JUSTICE AND EQUALITY

Motpart

Supreme Courts beslut om hänskjutande av den 30 juli 2021

Inledning

1. Supreme Court har beslutat att, med tillämpning av artikel 267 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, hänskjuta frågor till EU-domstolen som har uppkommit med avseende på rådets rambeslut 2002/584/RIF, ändrat genom rådets rambeslut 2009/299/RIF, och om vilket kriterium som ska tillämpas när en invändning görs i enlighet med avsnitt 37 i 2003 års lag om en europeisk arresteringsorder om att ett beslut om överlämnande av en tilltalad som är föremål för en europeisk arresteringsorder eventuellt skulle medföra ett åsidosättande av personens rättigheter enligt den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna (nedan kallad Europakonventionen) eller Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (nedan kallad stadgan). I domen i målet Celmer slogs det fast, till

följd av ett hänskjutande till EU-domstolen, att medlemsstaternas domstolar måste göra en tvåstegsanalys när en tilltalad avser att motsätta sig överlämnandet på grund av att det antas föreligga en risk för ett åsidosättande av de rättigheter som personen har enligt unionsrätten. För det första ska Supreme Court fastställa huruvida det föreligger allmänna och systematiska brister i den anmodande medlemsstaten som ger upphov till ett åsidosättande av rättigheterna enligt Europakonventionen eller stadgan. För det andra ska Supreme Court fastställa huruvida det finns en grundad anledning att tro att det föreligger en verklig risk för ett åsidosättande av den grundläggande rättigheten med avseende på dess kärninnehåll (se dom, Minister for Justice and Equality (Bristar i domstolssystemet), C-216/18 PPU, ECLI:EU:C:2018:586, nedan kallad domen **LM**, såsom målet Celmer identifierades i EU-domstolens dom). EU-domstolen bekräftade nyligen detta kriterium i sin dom i de förenade målen C-354/20 PPU och C-412/20 PPU, L & P, ECLI:EU:C:2020:1033, nedan kallad **domen L och P**).

De faktiska omständigheterna

2. O och L är föremål för flera europeiska arresteringsorder som innebär att de ska utlämnas till Polen. Den förstnämnda klaganden är föremål för fyra arresteringsorder, varav två har utfärdats av regiondomstolen i Lublin och två av distriktsdomstolen i Zdzislaw Lukasiewicz respektive Zamość. Tre av dessa arresteringsorder syftar till att O ska överlämnas för att ställas inför rätta för ett antal specifika brott och en för att klaganden ska kunna fängslas på grund av fällande domar som redan har meddelats av polska domstolar. Den andra klaganden är föremål för en europeisk arresteringsorder som utfärdats av regiondomstolen i Rzeszów och avser fem brott.

Förfarandet i Irland

3. Det ordinarie förfarandet för verkställighet av dessa arresteringsorder gentemot O och L åtföljdes av en ansökan om verkställighet från motparten (ministern). High Court gjorde en samlad prövning av målen. De europeiska arresteringsorden bestreds på flera punkter i båda målen och separata domar avkunnades i vart och ett av dem, men huvudfrågan var densamma och samma avgöranden gjordes. High Court dömde till ministerns fördel i båda målen och förordnade att O och L skulle överlämnas [utlämnas]. Klagandena ansökte om och beviljades prövningstillstånd vid denna rätt, genom beslut av den 9 mars 2021 [utlämnas].

4. Klagandenas huvudargument är att situationen i Polen har förändrats sedan domen i målet Celmer avkunnades. Lagen om organisationen av allmänna domstolar (nedan kallad den nya lagen) godkändes den 20 december 2019. Den antogs av den polska lagstiftaren den 23 januari 2020 och trädde i kraft i Polen den 24 februari 2020. Enligt klagandena innebär lagen ökade möjligheter för att de polska domstolar som har att pröva deras mål inte har inrättats enligt lag på det

sätt som EU-domstolen nyligen erinrade om i mål C-824/18, A.B. m.fl. (Tillsättning av domare vid Högsta domstolen – Rättsmedel), ECLI:EU:C:2021:153. Klagandena har vidare gjort gällande att det inte finns någon mekanism i Polen för att bestrida denna rättsstridighet. Motparten har hävdade att klagandena i själva verket yrkar att Supreme Court ska avstå från att tillämpa den andra delen av kriteriet enligt domen LM. Motparten har angett att det inte finns någon nationell eller internationell rätt som tyder på att en part kan göra gällande enbart ett teoretiskt åsidosättande av sina rättigheter. En part måste nämligen visa att det finns ett visst samband mellan den påtalade överträdelsen och just deras fall och att klagandena inte kan vinna framgång utan sådan bevisning.

Parternas argument

5. Av de argument som anfördes vid Supreme Court var klagandenas huvudargument att avgörandet i domen LM, enligt vilken en tvåstegsmetod ska tillämpas i fråga om huruvida en rättsstatsrelaterad invändning mot överlämnande ska vinna bifall, inte är tillämpligt på omständigheterna i förevarande mål, eftersom det endast avsåg frågor om domstolsväsendets oavhängighet, vilket är något annat än huruvida en domstol har inrättats enligt lag. De har betonat att den eftersökta personen inte kommer att ha något effektivt rättsmedel om den polska domstolen inte har inrättats enligt lag. Frågan i förevarande fall rör inte domstolens oavhängighet utan dess lagenlighet. De har således hävdade att frågan om domstolens oavhängighet uppkommer först om domstolen har inrättats enligt lag. Klagandena har gjort gällande att det föreligger en verklig risk för att varje domstol som de kommer att ställas inför inte kommer att vara inrättade enligt lag i kraft av den nya lagen och andra ändringar som har gjorts sedan 2015, i strid mot kraven i artikel 47 i stadgan samt artiklarna 6 och 13 i Europakonventionen. Under sådana omständigheter kommer de inte att ha tillgång till något effektivt rättsmedel, såsom krävs i Europakonventionen och stadgan. Klagandena har gjort gällande att domen i målet LM rörde oavhängighetsfrågor, medan det i förevarande fall finns en identifierbar, grundläggande rättighet, nämligen rätten till ett effektivt rättsmedel, som klagandena har berövats till följd av de nyligen genomförda lagändringarna i Polen. Klagandena har gjort gällande att denna åtskillnad är viktig, eftersom rätten till ett effektivt rättsmedel är mindre subjektiv än frågan om oavhängighet och således i mindre grad kan hänföras till den eftersöktes personliga omständigheter.

6. Motparten har gjort gällande att klagandena försöker att radikalt avvika från den fastställda principen att en part måste visa att dennes specifika och exakta situation medför en verklig risk för ett åsidosättande av en rättighet i Europakonventionen och/eller stadgan. Minister for Justice and Equality har hävdade att klagandena inte anger något skäl till varför rätten till ett effektivt rättsmedel ska behandlas på ett annat sätt än andra konventionsbaserade rättigheter och att det i EU-domstolens och Europadomstolens praxis genomgående har förespråkats att det måste finnas en verklig risk för ett

åsidosättande av den eftersökta personens rättighet med avseende på rätten att inte bli föremål för förnedrande och/eller omänsklig behandling (förenade målen C-404/15 och C-659/15 PPU, Aranyosi och Căldăraru, ECLI:EU:C:2016:198 och Saadi mot Italien, ansökan nr 37201/06 [2009] 49 EHRR 39) eller att det ska finnas en verklig risk för åsidosättande av rätten till en rättvis rättegång med avseende på dess kärninnehåll (domen LM samt domen L och P). Motparten har hävdade att det inte finns någon grund för påståendet att samma kriterium inte ska tillämpas vad gäller rätten till ett effektivt rättsmedel. Minister for Justice and Equality har hävdade, med hänvisning till dom Minister for Justice mot Brennan [2007] 3 I.R. 732, att principen att en part måste visa att det finns ett samband mellan åsidosättandet av rättigheten och partens egen särskilda situation också är en princip i nationell rätt. Den påtalade omständigheten måste påverka den person som begärs utlämnad. Det har även påpekats att det skulle vara motsägelsefullt att kräva att en part visar att han eller hon löper en personlig risk i fall där parten gör gällande ett eventuellt åsidosättande av deras rätt att inte utsättas för förnedrande och omänsklig behandling, men att inte kräva att parten påvisar samma personliga risk vid ett eventuellt åsidosättande av rätten till ett effektivt rättsmedel.

7. Motparten har angett att det finns andra skäl till att inte frångå den metod som slås fast i domen LM. Enligt rambeslut 2002/584 ska en order utfärdas om inte det har styrkts att något av de angivna skälen för att vägra överlämnande föreligger. Motparten har dessutom gjort gällande att om en eftersökt part enbart hade behövt visa att det föreligger allmänna och systematiska brister i den anmodande medlemsstaten skulle alla europeiska arresteringsorder som utfärdats av den kunna bli föremål för invändningar och att detta skulle göra rambeslutet meningslöst med avseende på den medlemsstaten. Motparten har vidhållit att en sådan slutsats är problematisk. För det första har det erinrats om att det föreskrivs i artikel 7 FEU att om rådet anser att de principer som fastställs i artikel 2 [FEU] allvarligt och ihållande åsidosätts i den utfärdande medlemsstaten, kan rådet avbryta tillämpningen av rambeslut 2002/584 i förhållande till den medlemsstaten och verkställighet av arresteringsorder enligt rambeslutet vägras utan någon som helst konkret bedömning (se dom LM, punkterna 72 och 73). För det andra har motparten hävdade att om en vägran får göras på grund av allmänna brister skulle personer som försöker undgå fällande domar eller straff i den anmodande medlemsstaten i själva verket gå fria, eftersom de med framgång skulle kunna bestrida en europeisk arresteringsorder utan någon som helst bevisning avseende deras särskilda situation. Motparten har angett att detta är ett synsätt som skulle strida mot rambeslutets bakomliggande syfte, som är att motverka att en eftersökt person som befinner sig i ett annat land än där brottet har begåtts undgår straff (se domen L och P, punkterna 59 och 60). Motparten har betonat enligt EU-domstolen ska kriteriet tillämpas när det anförs ett skäl till att vägra överlämnande i det avseendet att det föreligger en verklig risk för åsidosättande av den grundläggande rättigheten, på grund av systematiska eller allmänna brister i den utfärdande medlemsstaten, och att den verkställande rättsliga myndigheten på ett konkret och specifikt sätt ska kontrollera huruvida det finns grundad anledning att tro att den eftersökta personen själv kommer att löpa en sådan risk om vederbörande överlämnas till den staten (se domen Aranyosi och domen LM). Att avstå från

kriteriets andra del skulle således strida mot själva syftet med systemet med en europeisk arresteringsorder.

8. Klagandena har hävdade att den aktuella principen om ett ”effektivt domstolsskydd” i artikel 19.1 FEU har ett samband med artiklarna 6 och 13 i Europakonventionen samt artikel 47 i stadgan, i det avseendet att organisationen av domstolsväsendet är en fråga som omfattas av medlemsstaternas behörighet men att de måste följa unionsrätten, inbegripet artikel 19.1 FEU. Klagandena har i detta avseende hänvisat till dom i mål C-192/18, Europeiska kommissionen/Polen (De allmänna domstolarnas oavhängighet), ECLI:EU:C:2019:924. Klagandena har även gjort gällande att EU-domstolen har fastställt att artikel 47 innefattar rätten att åberopa ett åsidosättande av rätten till en rättvis rättegång och att domstolarna måste kunna granska oegentligheter vid utnämning av domare. Klagandena har hänvisat till de förenade målen C-542/18 RX-II och C-543/18 RX-II, HG & Simpson, ECLI:EU:C:2020:232 i detta avseende. Klagandena har angett att domen i mål Simpson ger mandat till medlemsstaternas nationella domstolar att granska eventuella oegentligheter i samband med utnämningen av domare för att säkerställa överensstämmelse med artikel 47. Klagandena har vidare hänvisat till domen i målet Ástráðsson mot Island som stöd för sitt påstående att kvaliteten på granskningarna också spelar roll i fall där en granskningsmekanism finns. Europadomstolen fann i det målet att det fanns brister i granskningen av oegentligheter vid utnämningen av domare eftersom den inte omfattade huruvida den aktuella domstolen hade inrättats enligt lag. Motparten har hävdade att rätten till ett effektivt rättsmedel endast kan uppstå om det först har slagits fast att det finns någon annan rättighet eller rätt som enligt sökanden har åsidosatts eller riskerar att åsidosättas med hänsyn till de särskilda omständigheterna i det enskilda fallet och som således kräver ett rättsmedel. Europadomstolen har vid flera tillfällen slagit fast att rätten till ett effektivt rättsmedel inte är någon fristående rättighet, utan att den enbart kompletterar övriga gällande klausuler i konventionen med tillhörande protokoll. EU-domstolen har på samma sätt slagit fast, med avseende på rätten till ett effektivt rättsmedel som fastställs i artikel 47 första stycket, att ”[e]rkännandet av denna rätt förutsätter således i ett enskilt fall, såsom framgår av artikel 47 första stycket i stadgan, att den som åberopar rätten gör gällande fri- eller rättigheter som garanteras i unionsrätten” (dom i mål C-824/18, A.B. m.fl., punkt 88). Motparten har gjort gällande att det inte finns någon principiell grund, och ingen grund i nationell rättspraxis eller i EU-domstolens eller Europadomstolens praxis, för att rätten till ett effektivt rättsmedel skulle ha en högre status, så att allmänna brister i de rättsmedel som finns att tillgå i en anmodande medlemsstat automatiskt skulle leda till att överlämnande vägras

9. Klagandena har angett att domstolar som inrättats enligt lag utgör en obestridlig del av rättsstatsprincipen och har erkänts som sådan av domstolen i Strasbourg och av EU-domstolen. De har gjort gällande att enligt rättspraxis innebär rättsstatsprincipen bland annat att domare ska utses på vederbörligt sätt. De har hänvisat till domen i mål Ástráðsson mot Island och domen L och P till stöd för sitt argument att prövningen av huruvida en domstol har ”inrättats enligt lag” är något annat än att pröva huruvida domstolen är opartisk eller oavhängig i

sin utövning till följd av ett sådant inrättande och att andra överväganden således är tillämpliga på denna.

10. Klagandena har i grund och botten hävdats att en prövning av huruvida en domstol har inrättats enligt lag måste göras innan en eventuell prövning görs av domstolens oavhängighet. Det första steget är med andra ord att bedöma huruvida den berörda domstolen har inrättats enligt lag. Det har i huvudsak hävdats att frågan huruvida den domstol som klagandena kommer att ställas inför har inrättats enligt lag utgör en grund för talan som skiljer sig från den som EU-domstolen prövade i domen LM och som nyligen bekräftades i domen L och P. Om kriteriet i artikel 6 i Europakonventionen och artikel 47 i stadgan inte är uppfyllda avslutas domstolsprövningen, eftersom det inte finns något annat att pröva. Med andra ord uppkommer inte frågan om oavhängighet eller opartiskhet om domstolen inte har inrättats enligt lag. Det har påpekats att High Court, under sådana omständigheter, inte måste beakta personens situation, brottets art och det faktiska sammanhang inom vilket den aktuella arresteringsordern utfärdades, eftersom sådana frågor inte hör till den primära frågan om inrättandet.

11. Motparten har gjort gällande att åtskillnaden mellan oavhängighet och inrättande är konstlad, eftersom både rätten att bli hörd vid en domstol som inrättats enligt lag och rätten att bli hörd av en oavhängig och opartisk domstol är olika aspekter av samma rättighet enligt artikel 47 i stadgan och att det därför vore konstlat att tillämpa två olika kriterier på två delar av samma rättighet. Någon sådan åtskillnad har aldrig tidigare konstaterats av någon domstol. Rätten till en oavhängig domstol och till en domstol som inrättats enligt lag är en och samma grundläggande rättighet. Att så är fallet har tidigare slagits fast (domen HG & Simpson). Det har dessutom påpekats att EU-domstolen har förklarat att syftet med kravet på att domstolar ska ha inrättats enligt lag ”är att säkerställa den dömande maktens oberoende i förhållande till den verkställande makten” (mål T-639/16 P, FV/Europeiska unionens råd). Motparten har gjort gällande att diskussionen i domen i mål Ástráðsson om åtskillnaden mellan oavhängighet och inrättande måste sättas in i sitt sammanhang. Europadomstolen gjorde åtskillnad mellan opartiskhet och oavhängighet i det målet, med tanke på att det var ostridigt att utnämningen av en domare till den isländska appellationsdomstolen stred mot nationell rätt, varefter denna domstol prövade huruvida oegentligheten hade haft någon påverkan på klaganden. Motparten har hävdats att klaganden i det målet endast kunde göra gällande ett åsidosättande av hans rättigheter enligt artikel 6, eftersom han kunde visa att det förekom oegentligheter vid utnämningen av en av de domare som handlade hans ärende. Han kunde med andra ord visa att oegentligheten påverkade hans enskilda fall. Motparten har upprepat att klagandena inte har inkommit med någon övertygande bevisning om att någon av de domare som kan komma att handlägga deras ärende har utsetts på annat sätt än enligt polsk nationell rätt. Enligt motparten måste klagandena således visa att rätten att bli hörd vid en domstol som inrättats enligt lag radikalt skiljer sig från rätten att bli hörd vid en oavhängig domstol eller någon annan rättighet för den delen. Det finns ingenting i rättspraxis som talar för ett sådant påstående.

12. Supreme Court har vid sin prövning beaktat den bevisning ingetts vid High Court från den polska advokaten Dąbrowska, som har gett in flera yttranden å klagandenas vägnar. Det ska påpekas att det är omöjligt i detta skede att fastställa sammansättningen vid de domstolar som klagandena kommer att ställas inför, på grund av systemet med slumpmässig fördelning av mål. Hänsyn har även tagits till en rad dokument som har ingetts till High Court, bland annat ett yttrande om den nya lagen från den polska kommissarien för mänskliga rättigheter, Dr Bodnar, rapporter från Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE) och en rapport från Venedigkommissionen av den 30 december 2019 åtföljd av avgörandet av den 23 januari 2020 från Högsta domstolen i Polen. Supreme Court har även tagit hänsyn till den konflikt som enligt Dąbrowska råder mellan Högsta domstolen i Polen och Författningsdomstolen i Polen i fråga om den nya lagen.

13. Domaren vid High Court begärde kompletterande uppgifter om O från den utfärdande myndigheten, som bekräftade att enligt artikel 26.3 i den nya lagen kommer ett yrkande om bestridande av en domstols sammansättning inte att prövas om det avser fastställelse eller bedömning av lagenligheten i utnämningen av domaren eller dennes lagliga rätt att utföra uppgifter rörande domstolsväsendet.

Anmärkningar

14. Supreme Court är högst medveten om de systematiska rättsstatsrelaterade brister som tidigare har konstaterats förekomma i landet i målet Celmer i de olika varianterna och i EU-domstolens praxis i domar som LM och mer nyligen i dom L och P, vilka i dag är än mer problematiska och oroande på grund av införandet av den nya lagen. I sitt avgörande av den 23 januari 2020 förklarade Högsta domstolen i Polen att en dömande sammansättning ”har otillbörligen utsetts” när den består av en person som har utsetts till domare vid en allmän domstol (och andra domstolar) på begäran av Nationella domstolsrådet som har bildats i enlighet med lagen av den 8 december 2017 och vissa andra lagar, om den bristfälliga utnämningen under särskilda omständigheter medför ett åsidosättande av normerna för oavhängighet i den mening som avses i Polens konstitution, artikel 47 i stadgan och artikel 6.1 i Europakonventionen (se avgörande nr 2). Det är svårt att föreställa sig ett hårdare fördömande av systemet för utnämning av domare från ett lands högsta domstol. Supreme Court anser att den polska uppfattningen om rättsstatsprincipen är än mer problematisk och allvarlig än vad den var när mål LM prövades av EU-domstolen. Supreme Court (domare O’Donnell) har tidigare slagit fast följande i mål Celmer mot Minister for Justice and Equality [2019] IESC 80, punkt 85:

”Jag delar utredningsdomarens uppfattning att möjligheten att systematiska brister i ett visst system i sig kan utgöra ett tillräckligt åsidosättande av rätten till en rättvis rättegång med avseende på dess kärninnehåll, vilket innebär att en verkställande myndighet är skyldig att vägra överlämnande, vare sig kan eller bör uteslutas i teorin. Så kan exempelvis vara fallet när den identifierade systematiska bristen är så pass omfattande och

genomgående att den uppenbarligen och oundvikligen skulle få konsekvenser för den anmodande domstolen och för alla enskilda förfaranden avseende en viss åtalspunkt. Jag delar emellertid även utredningsdomarens uppfattning att det tydligt framgår av EU-domstolens dom att systemförändringarna i Polen inte i sig kan anses vara tillräckliga för att nå fram till den slutsatsen i förevarande fall, trots att det inte råder någon tvekan om att de är såväl betydande som allvarliga.”

15. Det förefaller nu som att det finns stora problem när det gäller giltigheten av förfarandet för utnämning av domare i Polen. Det är omöjligt för klagandena i det aktuella målet att identifiera de domare som kommer att handlägga deras ärende på grund av systemet med slumpmässig fördelning av mål. Även om de skulle kunna identifiera domarna och konstatera att de inte har utsetts på giltigt sätt och därmed inte ingår i en domstol som inrättats enligt lag är det tydligt att det inte finns någon möjlighet att bestrida giltigheten av sammansättningen av den domstol som har tilldelats deras ärende på grund av bestämmelserna i den nya lagen och framför allt artikel 26.3 i denna. Därför är frågan emellertid frågan huruvida de systematiska bristerna i det polska systemet är sådana att de i sig utgör ett tillräckligt åsidosättande av rätten till en rättvis rättegång med avseende på dess kärninnehåll, vilket innebär att den verkställande myndigheten, i förevarande fall Irland, måste vägra överlämnande. Svaret på denna fråga är inte ”acte clair”.

16. Supreme Court har kännedom om ett ytterligare avgörande från EU-domstolen i mål C-791/19, Europeiska kommissionen/Republiken Polen, EU:C:2021:596 om rättsstatsprincipen, domstolsväsendets oavhängighet och verkan av disciplinära förfaranden mot domare. Detta avgörande meddelades efter förhandlingen vid Supreme Court, och även om det utgör del av bedömningsmaterialet i detta mål ska det påpekas att det spår på oron när det gäller rättsstatsprincipen i Polen och de konsekvenser som detta får för enskilda vid dessa domstolar.

Prövning av tolkningsfrågorna

17. Mot denna bakgrund vill Supreme Court att EU-domstolen ska meddela ett förhandsavgörande i fråga om följande:

[utelämnas] [De frågor som anges i det inledande beslutet]

Ansökan om skyndsam handläggning av begäran om förhandsavgörande

18. Supreme Court vill att EU-domstolen handlägger begäran om förhandsavgörande enligt artikel 105 i EU-domstolens rättegångsregler om skyndsam handläggning. Supreme Court anser att överklagandena rör viktiga frågor rörande nationell rätt och unionsrätten mot bakgrund av det ovan anförda

och att de därmed faller inom ramen för skyndsam handläggning och ska behandlas snarast. Framför allt åberopas följande omständigheter:

- a. Klagandena är inte häktade men är föremål för borgensbeslut som begränsar deras frihet.
- b. Svaren på de anförda frågorna kommer att vara avgörande för bedömningen av huruvida klagandena ska överlämnas – det ska påpekas i detta avseende att de irländska domstolarna inte kan fatta något slutligt beslut vad gäller överlämnandet förrän begäran har behandlats.
- c. Svaren på de anförda frågorna kan vara avgörande för bedömningen av huruvida andra personer som är eftersökta av Polen enligt europeiska arresteringsorder kommer att överlämnas.
- d. Om andra personer som är eftersökta av Polen enligt europeiska arresteringsorder inte överlämnas till Polen i avvaktan på att begäran behandlats kan detta innebära att tillämpningen av rambeslutet tillfälligt stoppas mellan Irland och Polen under denna period.
- e. Eftersom europeiska arresteringsorder från Polen utgör strax under hälften av det antal europeiska arresteringsorder som staten verkställer varje år, skulle detta få betydande konsekvenser för Irlands tillämpning av rambeslutet.

Mot denna bakgrund anser Supreme Court att kriterierna för skyndsam handläggning är uppfyllda.

[Underskrift av ordföranden för Court of Appeal, ledamot av Supreme Court å tjänstens vägnar]